

Kannanotto toisen asteen vieraskielisten koulutusten epäkohdista

Matkailun, liikenteen ja tekniikan sekä sosiaali- ja terveysalan vaikeudet ammattiosaajien saatavuudessa ovat jo nyt keskeinen kasvun hidaste koronan jälkeisessä tilanteessa. Nykyistä laajempi englanninkielinen tutkintotarjonta ammatillisessa koulutuksessa tekisi Suomesta kansainvälisesti houkuttelevamman paikan työskennellä, opiskella ja yrittää. Se madaltaisi lisäksi täällä jo olevien maahanmuuttajien koulutukseen osallistumista ja sujuvoittaisi heidän työllistymispolkujaan. OKM:n tulisi täten antaa koulutuksen järjestäjille mahdollisuus toteuttaa järjestämisluvassaan olevia tutkintoja vapaasti eri kielillä.

Tähän mennessä OKM:n järjestämislupia on Suomessa myönnetty vieraskielisiin koulutuksiin 16 kpl (1.1.2021 tilanne), mutta Lapissa ei ole vielä yhtään koulutuksenjärjestäjää, jolla olisi lupa toteuttaa järjestämisluvassa olevia tutkintoja englanniksi tai ruotsiksi (liite 1.). Tähän mennessä pohjoisin tutkinto englanniksi on liiketoiminnan perustutkinto Oulussa eikä ole realistista ajatella, että koulutuksen järjestäjät ohjaavat opiskeluoikeuksia kaukana maakunnan ulkopuolella useiden satojen kilometrien päässä oleville koulutuksen järjestäjille. Eikä laajennettu oppisopimus ei ratkaise tätä asiaa, koska se koskee vain niitä opiskelijoita, joilla on jo työpaikka. Lapin toisen asteen oppilaitoksista Lappia, Redu ja Saamelaisalueen Koulutuskeskus sekä lukuisat työelämän edustajat vaativat täten laajalla rintamalla tähän epäkohtaan pikaista muutosta.

OKM:n tulee pystyä käsittelemään järjestämislupamuutokset luvatussa **6 kuukaudessa**, koska muuten työelämän tarpeisiin vastaaminen vie liian pitkään <https://www.omnia.fi/uutiset/vieraskielisten-ammattillisten-tutkintojen-lupaprosessia-tulee-selkiyttää-ja-nopeuttaa>. Työelämätoimikuntien osaamista tulee kehittää, jotta ne voivat paremmin arvioida osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelmien sisältöjä ja varmistaa koulutuksen laatua ja työelämälähtöisyyttä. Työelämätoimikuntien täydennyspyynnöissä on nyt epäloogisuutta, joka pitkittää järjestämislupien käsittelyä. Aiemmin Lapista lähetetyssä lupaprosessissa on mennyt lähes kaksi vuotta; Redun ja Maran kannanotto 11/2018 sekä OKM vastaus 9/2020 (liite 2).

Korkeakouluissa on jo vuosia ollut mahdollista opiskella tutkinto esim. englannin kielellä, mutta toisella asteella näyttö pitää aina tehdä järjestämisluvan mukaisella kielellä. Tämä vaikeuttaa tutkinnon suorittamista merkittävästi, ja monet kotimaassaan jopa korkeasti koulutetut maahanmuuttajat jäävät nyt ilman työpaikkaa. Tutkinnon suorittaminen englannin kielellä ei luonnollisestikaan vähentäisi heiltä suomen kielen oppimisen tärkeyttä ja merkitystä, vaan päinvastoin lisäisi heidän ymmärrystänsä ja motivaatiota oppia Suomesta yhä enemmän. Maahanmuuttajataustaisille opiskelijoille tulee opiskelijan opiskelun ja tuen helpottamiseksi myös määritellä kerroin perusrahoitukseen samalla tavalla kuin esim. erityisentuen ja työvoimakoulutuksen opiskelijoilla jo on. Näin voimme paremmin ohjata opetuksen ja ohjauksen resursseja maahanmuuttajaopiskelijoille.

26.4.2021

Lappia, kuntayhtymänjohtaja/rehtori Virpi Lilja
Redu, kuntayhtymän johtaja Saija Niemelä-Pentti
Saamelaisalueen koulutuskeskus, rehtori Eeva-Liisa Rasmus-Moilanen
Lapin ammattikorkeakoulu, rehtori/toimitusjohtaja Riitta Rissanen
Tunturi-Lapin Kehitys, toiminnanjohtaja Veli-Matti Hettula
Lapin Yrittäjät, toimitusjohtaja Pirkka Salo
Lapin Liitto, maakuntajohtaja Mika Riipi
Lapin Kauppakamari, toimitusjohtaja Timo Rautajoki
Lapin Matkailuelinkeinon liitto, toiminnanjohtaja Nina Forsell
Lapin ELY-keskus, Satu Huikuri, Satu Tervasmäki